

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/56/2022
Identifikačné číslo spisu:	7516219877
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7516219877.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu AGRO Komárovce s.r.o., so sídlom Komárovce 66, IČO: 36 206 971, zast. advokátom JUDr. Jurajom Lukáčom, so sídlom Námestie sv. Egídia 11/6, Poprad, IČO: 42 421 152, proti žalovanému BOCÁNY, pozem. spol. Komárovce, so sídlom Komárovce 106, IČO: 42 326 826, zast. GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Kováčska 53, Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 730 564, o zaplatenie 22.261,10 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 8Cb/159/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/71/2019-150 z 27. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/71/2019-150 z 27. februára 2020 a rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č. k. 8Cb/159/2016-88 zo 4. marca 2019 a v e c v r a c i a Mestskému súdu Košice na ďalšie konanie.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Košice - okolie č. k. 8Cb/159/2016-212 z 8. júna 2021.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“), prvým výrokom rozsudku č. k. 8Cb/159/2016-88 zo 4. marca 2019 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 22.261,10 eura do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, súčasne druhým výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalovanému v konaní pred súdom prvej inštancie s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie. Napokon, tretím výrokom vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalovanému v konaní pred odvolacím súdom s tým, že o výške trov konania rozhodne rovnako súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia

22.261,10 eur a náhrady trov konania. Uviedol, že na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej 1. apríla 2008 mu žalovaný (pôvodne Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) prenechal do užívania poľnohospodársku pôdu na účely poľnohospodárskej výroby na dobu určitú, a to 12 rokov, t. j. od roku 2008 do roku 2020. Predmetom zmluvy bol nájom poľnohospodárskej pôdy o výmere 109.5943 ha zapísanej na LV č. XXX a LV č. XXX ako trvalé trávnaté porasty nachádzajúce sa v katastrálnom území Komárovce. Žalobca tieto nehnuteľnosti riadne obhospodaroval a v roku 2014 na nich zasial a uskutočnil zber poľnohospodárskych plodín (kapusta repková, pšenica ozimná, kukurica). V roku 2015 sa žalobca dozvedel, že žalovaný podal na Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej tiež „PPA“) jednotnú žiadosť na rok 2014, ktorou žiadal dotáciu - jednotnú platbu na plochu o výmere 109,59 ha (t. j. na rovnakú plochu, akú prenechal žalobcovi v zmysle vyššie uzavretej zmluvy do nájmu). Podľa žalobcu, žalovaný obdržal od PPA za predmetnú pôdu jednotnú platbu na plochu za rok 2014 v sume 22.261,10 eura, pričom ju sám neobhospodaruje. S poukazom na ust. § 1 ods. 2 a § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb (ďalej tiež len „nariadenie vlády SR č. 488/2010 Z. z.“ alebo „nariadenie“), žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaný nehnuteľnosti, ktoré prenajal žalobcovi, nikdy reálne neobhospodaroval, tieto obhospodaroval vždy žalobca, čím si v plnej miere splnil požiadavky na poskytnutie podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb na základe žiadosti, avšak tieto boli poskytnuté bez právneho dôvodu žalovanému. Preto dotáciu vo výške 22.261,10 eura poskytnutú žalovanému právne kvalifikoval v súlade s § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ako plnenie bez právneho dôvodu a žiadal, aby súd žalovaného zaviazal vydať mu toto bezdôvodné obohatenie.

3. Žalovaný uviedol, že žalobca si uplatnil dotáciu za rok 2014 na plochu 109.5943 ha, ale keď zistil, že si dotáciu uplatnil aj žalovaný, svoju žiadosť vzal späť, čím spôsobil, že PPA nemohla krížovo skontrolovať, či žalobcovi dotácia patrí. Podľa žalovaného žalobca nevyužil všetky právne možnosti spočívajúce najmä v uplatnení si nároku na dotáciu a následnom späťvzatí žiadosti. Zdôraznil, že rozhodnutie PPA nie je preskúmateľné súdom a nie je proti nemu prípustný ani opravný prostriedok. Ak by súd žalobe vyhovel, obchádzal by tým zákon. Takýto postup by umožnil, že by sa mohli uplatňovať nároky na dotácie prostredníctvom vydania bezdôvodného obohatenia bez uplatnenia nároku na PPA a zistenia, kto spĺňa podmienky nároku na dotáciu. Navyše má žalovaný za to, že žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia až podaním žaloby dňa 13. decembra 2016, pričom žalovanému bol priznaný nárok na dotáciu rozhodnutím z 23. novembra 2014, z ktorého dôvodu vzniesol námietku premlčania. Vzhľadom na uvedené žalovaný súdu navrhol žalobe nevyhovieť.

4. Dňa 12. októbra 2017 súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 8Cb/159/2016-40 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalobcovi. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 3Cob/20/2018-78 zo dňa 29. 06. 2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie uložil povinnosť v ďalšom konaní skúmať, či časť zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy, z ktorej vyplýva, že úžitky je oprávnený brat nájomca, nebola dôvodom povinnosti žalovaného vydať žalobcovi platby získané od PPA, súčasne prvoinštančnému súdu uložil povinnosť vychádzať z výsledkov zistených v konaní vedenom na Okresnom súde Košice -- okolie pod sp. zn. 7C/133/2014 o neplatnosť výpovede o nájme poľnohospodárskej pôdy z 1. apríla 2008.

5. Súd prvej inštancie s poukazom na § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v ďalšom konaní vykonal dokazovanie [potvrdením Okresného úradu Košice - okolie, pozemkového a lesného odboru z 10. marca 2014, Zmluvou o nájme poľnohospodárskej pôdy z 1. apríla 2018 uzavretou medzi žalobcom ako nájomcom a žalovaným (pôvodne pod názvom Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) ako prenajímateľom, listom z 29. septembra 2012, ktorým žalovaný vypovedal Zmluvu o nájme k 1. októbru 2012, pričom žalobca neplatnosť výpovede napadol žalobou (konanie vedené na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7C/133/2014, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené), rozhodnutím PPA č. 500/1056/7664/2014 z 29. novembra 2014 a obsahom spisu vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7C/133/2014]. Citujúc ustanovenia § 451 ods. 1, 2 OZ, § 391 a § 397 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), § 1 ods. 2 a § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z. z. mal za preukázané, že žalovaný je zapísaný do registra pozemkových spoločenstiev s

právnou subjektivitou. Zdôraznil, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca ako nájomca uzavrel dňa 1. apríla 2008 s prenajímateľom (Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) Zmluvu o nájme, na základe ktorej boli žalobcovi prenajaté nehnuteľnosti registrované Správou katastra Košice - okolie na LV č. XXX a LV č. XXX ako trvalé trávnaté porasty v katastrálnom území Komárovce o celkovej výmere 109.5943 ha na dobu 12 rokov; ďalej že listom zo dňa 29. septembra 2012 prenajímateľ vypovedal Zmluvu o nájme k 1. októbru 2012; že žalobca neplatnosť výpovede napadol žalobou vedenou na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7C/133/2014, o ktorej doteraz nebolo právoplatne rozhodnuté; že rozhodnutím č. 500/1056/7664/2014 zo dňa 29. novembra 2014 PPA schválila žiadateľovi (t. j. žalovanému) poskytnutie podpory formou jednorazovej platby v sume 22.261,10 eura, čo žalobca považuje za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, keďže pozemky, na ktoré bola podpora viazaná, reálne obhospodaruje žalobca. Podľa žalovaného, podpora formou jednotnej platby mu bola poskytnutá na základe rozhodnutia PPA, ktorá pri rozhodovaní posudzovala, či sú splnené podmienky pre schválenie tejto podpory a postupovala podľa procesu v zmysle príslušných zákonných ustanovení.

6. Ku konaniu vedenému na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7C/133/2014 súd prvej inštancie uviedol, že samotná platnosť nájomnej zmluvy resp. tvrdená neplatnosť výpovede z nej (ktoré sú predmetom uvedeného konania) nemajú priamy vplyv na to, kto obhospodaroval predmetnú pôdu v roku 2014, a teda komu vznikol podľa vtedy platných noriem nárok na platbu od PPA na túto plochu. Žalovaný relevantne nerozporoval žalobcom tvrdenú skutočnosť, že v roku 2014 predmetnú pôdu obhospodaroval práve žalobca, keď na nej zasial a uskutočnil zber poľnohospodárskych plodín. Z obsahu spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 7C/133/2014 okrem iného vyplýva, že žalobca kvalifikovane rozporoval výpoveď z nájomnej zmluvy listom z 15. októbra 2012 (teda bezprostredne po doručení výpovede z 29. septembra 2012) a uviedol, že dohodnutá doba nájmu neuplynula a nedošlo ani k porušeniu povinností na strane nájomcu, ktoré by zakladalo dôvod na výpoveď. Od tohto momentu až do marca 2014 nebol žalobca zjavne rušený v užívaní predmetu nájmu. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný bol do registra pozemkových spoločenstiev zapísaný dňa 10. marca 2014. Listom z 31. marca 2014 žalobcovi oznámil, že predmetný pozemok s výmerou 1 095 043 m² je nútený na PPA zablokovat' a následne dňa 14. mája 2014 požiadal PPA o poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu. Z listu žalovaného zo dňa 31. marca 2014 (č. l. 44 spisu sp. zn. 7C/133/2014) súd zistil, že v tom čase predmetnú pôdu užíval žalobca, ktorý mal byť príjemcom jednotnej platby na plochu od PPA, ktorú v skutočnosti obdržal žalovaný. Žalovaný sa teda bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu, a to prijatím plnenia od PPA, na ktoré nemal právny nárok, keďže predmetnú pôdu v rozhodnom čase neobhospodaroval, naopak, túto obhospodaroval žalobca, ktorý mal byť príjemcom prostriedkov od PPA.

7. Prihliadajúc na skutočnosť, že rozhodnutie PPA je konečné a nepreskúmateľné, mal súd prvej inštancie za to, že je potrebné spor rozhodnúť spravodlivo, kde formálna stránka veci (rozhodnutie PPA) nemôže mať prednosť pred materiálnou stránkou. Preto nie je sporné, že pôdu v rozhodnom čase užíval a obhospodaroval žalobca a naopak, že žalovaný účelovo riešil sporné nájomné vzťahy tým, že najskôr listom z 31. marca 2014 (č. l. 44 spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 7C/133/2014) oznámil žalobcovi úmysel blokovat' na PPA predmetné pozemky a následne v máji 2014 požiadal o jednotnú platbu napriek tomu, že pozemky neužíval a neobhospodaroval.

8. K námietke premlčania súd prvej inštancie poukázal na to, že pokiaľ je vzťah z bezdôvodného obohatenia obchodným záväzkovým vzťahom, začína plynúť premlčacia doba vo vzťahu k takémuto plneniu podľa § 391 ObchZ a jej dĺžka je vymedzená v ust. § 397 ObchZ. PPA rozhodnutím č. 500/1056/7664/2014 z 29. novembra 2014 schválila žiadateľovi BOCANY, pozem. spol. Komárovce na základe jeho žiadosti podanej dňa 14. mája 2014 poskytnutie podpory formou jednorazovej platby na plochu v sume 22.261,10 eura podľa § 2 nariadenia č. 488/2010 Z. z. Žalobca podal žalobu dňa 12. decembra 2016. Nakoľko podpora vo výške 22.261,10 eura nemohla byť žalovanému vyplatená skôr, než o nej bolo rozhodnuté (29. novembra 2014), pričom žalobca žalobu podal dňa 12. decembra 2016, mal súd prvej inštancie za nepochybné, že tak spravil v lehote podľa § 397 ObchZ. Súd preto považoval za nadbytočné vykonávať dokazovanie výsluchom žalobcu k otázke, kedy sa dozvedel, že sa žalovaný

na jeho úkor bezdôvodne obohatil, nakoľko žaloba bola podaná nepochybne v 4-ročnej premlčacej dobe.

9. K námietke žalovaného ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd uviedol, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil prijatím plnenia, na ktoré nemal právny nárok, keďže predmetnú pôdu v rozhodnom čase neobhospodaroval, naopak túto pôdu obhospodaroval práve žalobca, ktorý mal byť príjemcom podpory vo výške 22.261,10 eura. Súd preto žalobcu vyhodnotil ako aktívne vecne legitimovaného.

10. S poukazom na všetky vyššie konštatované skutočnosti rozhodol súd prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu 22.261,10 eura. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok proti žalovanému na náhradu 100 % trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj súdom odvolacím.

11. Na odvolanie žalovaného proti prvoinstančnému rozsudku, Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 3Cob/71/2019-150 z 27. februára 2020, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol.

12. Odvolací súd v odôvodnení svojho zmeňujúceho rozhodnutia konštatoval, že žalobca sa v konaní domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal žalovaný získať tým, že mu PPA vyplatila žalovanú sumu, i keď pôdu neobhospodaroval. Súd poukázal na ust. § 451 ods. 1 OZ, ktoré určuje pasívne legitimovaného účastníka (t. j. toho, kto plnenie získal), ale aj aktívne legitimovaného účastníka, ktorým je ten, kto plnil (v danom prípade PPA). Zo znenia § 451 OZ jednoznačne vyplýva, že prípadného vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal získať žalovaný, sa môže domáhať iba ten, kto plnil, t. j. PPA a nie žalobca, ktorý tvrdí, že táto platba mala byť poskytnutá jemu a nie žalovanému. V danom prípade preto žalobca nie je aktívne legitimovaný na žalované vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože v právnom vzťahu k žalovanému je na takéto vydanie oprávnená len PPA, na úkor ktorej mal žalovaný bezdôvodné obohatenie získať. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd považoval ostatné dôvody uvádzané stranami za právne bezvýznamné.

13. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov celého konania.

14. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 30. apríla 2020.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, súčasne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

16. Žalobca naplnenie dovolacieho dôvodu daného ustanovením § 420 písm. f/ CSP vzhláda v nesprávnom právnom posúdení veci tvrdiac, že odvolací súd na zistený skutkový stav síce aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu, avšak nesprávne. Žalobca má zo znenia ust. § 451 ods. 1 OZ za zrejmé, že sankčná povinnosť vydania obohatenia sa vzťahuje na subjekt, na úkor ktorého sa niekto obohatil. Tvrdí, že text citovaného ustanovenia vylučuje správnosť právneho výkladu odvolacieho súdu, podľa ktorého je v danom prípade aktívne legitimovaným účastníkom ten, kto plnil (v danom prípade PPA). Právny názor odvolacieho súdu považuje žalobca za nesprávny, pretože k obohateniu nedošlo na úkor platobnej agentúry, ale žalobcu. Uviedol, že právna úprava bezdôvodného obohatenia je subsidiárna vo vzťahu k iným inštitútom súkromného práva v tom zmysle, že sa uplatní výlučne vtedy, ak právne následky majetkovej nerovnováhy nie sú pokryté inou právnou úpravou predstavujúcou právny dôvod vzniku záväzku, a teda i príslušných reparačných ustanovení. Preto aj právne posúdenie, v zmysle ktorého by bolo povinnosťou žalovaného vrátiť poskytnuté plnenie PPA, by malo svoje opodstatnenie iba v prípade, ak by si na základe takéhoto vrátenia mohol žalobca nárok na poskytnutie dotácie následne sám uplatniť, čo je vzhľadom na odstup času od roku 2014 už nerealizovateľné. Žalobca si preto vo vzťahu k zachovaniu reparačného zmyslu uplatňuje vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný získal ako úžitok na úkor dispozičného práva žalobcu. Poukázal na to, že žalovaný počas konania nepoprel, ani inak účinne nevyvrátil skutkové tvrdenie žalobcu, že za rok 2014 mu bola poskytnutá

podpora na poľnohospodársku pôdu (poľnohospodárska dotácia), ktorá predstavovala uplatnenie nároku za obhospodarovanie pôdy prenajatej žalobcovi ako nájomcovi zmluvou z 1. apríla 2008. Tvrdí, že hmotnoprávny vzťah, z ktorého je vyvodzovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vychádza z nájomného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, a nie z právneho vzťahu medzi žalovaným a Pôdohospodárskou platobnou agentúrou /PPA/.

17. V ďalšej časti dovolania žalobca odvolaciemu súdu vytkol, že sa dopustil porušenia spočívajúceho v naplnení dovolacieho dôvodu daného ust. § 421 písm. a/ CSP, tvrdiac, že text ust. § 451 ods. 1 OZ vyložil ústavne nekonformným spôsobom, ktorý odporuje výkladu podľa článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa názoru žalobcu, odvolací súd týmto postupom rozhodoval v rozpore s ustálenou súdnou praxou, vo vzťahu ku ktorej poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“ alebo „ústavný súd“) sp. zn. I. ÚS 338/06, III. ÚS 305/08 a III. ÚS 259/2010. Tvrdí, že jednoznačné znenie normatívneho textu vylučuje, aby odvolací súd z obsahu § 451 ods. 1 OZ vzhliadal nad rámec jeho znenia ako aktívne legitimovaného účastníka toho, kto plnil a nie toho, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané. Ak by bezdôvodné obohatenie bolo vrátené PPA, ostal by ten, kto splnil podmienky na poskytnutie platby tým, že pôdu obhospodaroval, naďalej ukrátený.

18. Dôvodiac vyššie uvedeným žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/71/2019-150 z 27. februára 2020 podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

19. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť, alternatívne zamietnuť. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), uznesením sp. zn. 4Obdo/17/2021 z 30. marca 2021 (č. l. 204 - 210), dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Odmietnutie dovolania žalobcu najvyšší súd zdôvodnil tým, že dovolacie dôvody nevymedzil spôsobom uvedeným v § 431 ods. 2 CSP. Ústavný súd SR, rozhodujúc o ústavnej sťažnosti sťažovateľa (v tu posudzovanom konaní v procesnom postavení žalobcu), podanej proti vyššie označenému uzneseniu najvyššieho súdu, nálezom č. k. III. ÚS 312/2022-30 zo 4. augusta 2022 vyslovil, že základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo porušené, preto sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Účinky výkonu dovolacej právomoci v napadnutom uznesení dovolacieho súdu vyhodnotil ako nezlučiteľné so základným právom na súdnu ochranu a právom na spravodlivé súdne konanie, dôvodiac prílišným formalizmom pri posudzovaní úkonov žalobcu ako dovolateľa.

21. Po vrátení veci na Najvyšší súd SR, tento po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP), opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

22. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu (viď. sp. zn. III. ÚS 474/2017). tejto súvislosti osobitne platí, že len odvolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania

definovaných v jednotlivých ustanoveniach CSP (obdobne aj sp. zn. I. ÚS 438/2017). Pri vyslovení záveru o (ne)prípustnosti dovolania dovolací súd preto nie je viazaný tým, čo uviedol dovolaateľ, prípadne druhá strana.

23. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

24. Naproti tomu pre dovolanie prípustné podľa § 421 CSP, platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolaateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolaateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/59/2017 z 8. júna 2017). V tu posudzovanej veci žalobca (ďalej tiež „dovolaateľ“) v dovolaní argumentuje prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

26. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, pričom k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou - vid' napr. II. ÚS 419/2021), právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Podľa § 420 písm. f/ CSP je kľúčovým pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle judikatúry ústavného súdu však iný pojem ako procesný postup, a to „právo na spravodlivý proces“ so všetkými jeho obsahovými atribútmi a garanciami v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. Všeobecné súdy teda pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre stranu sporu. Jednotlivec sa totiž obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021). Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP v zmysle vyššie uvedenej aktuálnej judikatúry

ústavného súdu možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť, nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41).

27. Hoci žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 (nesprávne uvedený ods. 1, pozn. dovolacieho súdu) písm. f/ CSP hneď v úvode svojho dovolania, pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nevystihol žiadnym slovným vyjadrením a ani pri posudzovaní dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP) nie je zrejmé, existenciu akej procesnej vady (zmätočnosti) dovolateľ namietal. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ nie je vymedzený spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 431 ods. 2 CSP a preto dovolanie z tohto dôvodu nie je prípustné.

28. Žalobca vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP argumentuje nesprávnym právnym posúdením veci tvrdiac, že súd na zistený skutkový stav aplikoval správne právne ustanovenie právneho predpisu, avšak nesprávne. Zároveň v dovolaní dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, vo vzťahu ku ktorému namietol výklad ustanovenia § 451 ods. 1 OZ odvolacím súdom ústavne nekomfortným spôsobom, odporujúcim článku 152 ods. 4 Ústavy SR (podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou, pozn. dovolacieho súdu).

29. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnou otázkou nastolí, nie už tým, pod ktoré písmeno §-u 421 CSP ju podradí (viď uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/54/2018). Analogicky v zmysle uvedeného možno konštatovať, že nemožno ukrátiť dovolateľa o dovolací prieskum „len preto“, že námietkou o nesprávnom právnom posúdení veci dôvodil vo vzťahu k ustanoveniu § 420 písm. f/ CSP.

30. Dovolací súd preto, sledujúc zmysel a účel dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku skúmal, či dovolateľ odôvodnil dovolanie tým, že odvolací súd si otázku podstatnú pre rozhodnutie zodpovedal nesprávne a či uviedol, v čom táto nesprávnosť spočíva (vyvarujúc sa zároveň, aby vec dotváral na úkor procesnej protistrany, t. j. žalovaného). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v dovolaní namietal nesprávny právny výklad odvolacieho súdu v otázke, kto je v danom spore aktívne vecne legitimovaný, keď v bode 35. rozsudku odkazom na § 451 ods. 1 OZ konštatoval, že aktívne legitimovaným účastníkom je na žalované vydanie bezdôvodného obohatenia ten, kto plnil, v danom prípade PPA. Žalobca má za to, že hoci odvolací súd na zistený skutkový stav aplikoval správne ustanovenie správneho právneho predpisu, nesprávne ho interpretoval. Tvrdí, že jednoznačné znenie normatívneho textu vylučuje, aby odvolací súd v obsahu ustanovenia § 451 ods. 1 OZ vzhliadal nad rámec jeho znenia ako aktívne vecne legitimovaného účastníka toho, kto plnil, nie toho, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané. Tvrdí ďalej, že pokiaľ by bezdôvodné obohatenie bolo vrátené PPA, ostal by ten, kto splnil podmienky na poskytnutie platby tým, že pôdu obhospodaroval (t. j. žalobca, pozn. dovolacieho súdu), naďalej ukrátený.

31. Podstatným pre daný spor je preto právne posúdenie veci v otázke vecnej legitímácie žalobcu.

32. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmavanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

33. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 OZ). Právnu problematiku bezdôvodného obohatenia riešil najvyšší súd vo viacerých svojich skorších rozhodnutiach, v ktorých (napr. v uznesení z 23. novembra 2010 sp. zn. 5MCdo/17/2009) sa vyjadril k podstate bezdôvodného obohatenia, ktorou je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Predpokladom zodpovednosti za získané bezdôvodné obohatenie pritom nie je protiprávne konanie obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne vzniknutý stav obohatenia, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva.

34. Aktívne legitímovaným na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané; je povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (rozsudok NS SR z 1. júla 2008 sp. zn. 3Cdo/192/2004).

35. V danom prípade v zmysle uvedeného bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, to znamená, že na jeho úkor bolo žalovaným získané bezdôvodné obohatenie. Žalobca hmotnoprávny vzťah, z ktorého vyvodzuje svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, odvodzuje od nájomného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, založeným Zmluvou o nájme poľnohospodárskej pôdy, pričom s jeho aktívnou legitímáciou sa stotožnil aj súd prvej inštancie v rozsudku č. k. 8Cb/159/2016-88. Naopak, odvolací súd v zmeňujúcom rozsudku „priznal“ aktívnu vecnú legitímáciu PPA, ktorá žalovanému poskytla podporu formou jednotnej platby na plochu v sume 22.261,10 eura.

36. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca ako nájomca a žalovaný ako prenajímateľ (pôvodne Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) dňa 1. apríla 2008 podľa § 663 a nasl. OZ a zákona č. 504/2003 Zb. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov, uzatvorili Zmluvu o nájme poľnohospodárskej pôdy (bližšie špecifikovanej v čl. I. bod 1. zmluvy), za účelom jej užívania na poľnohospodársku výrobu, vykonávanú nájomcom (zmluva na č. I. 24 - 25 spisu). Zmluva bola uzatvorená na dobu 12 rokov (čl. II. bod 1. zmluvy). V čl. IV. zmluvy bolo okrem iných práv nájomcu, zakotvené jeho oprávnenie brať z prenajatých pozemkov úžitky. Žalovaný dňa 29. septembra 2012 zmluvu o nájme poľnohospodárskej pôdy z 1. apríla 2008 vypovedal, a to ku dňu 1. októbra 2012 (výpoveď na č. I. 26 spisu). V konaní vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7C/133/2014 sa žalobca podanou žalobou domáhal voči žalovanému určenia neplatnosti predmetnej výpovede s tým, že v zmysle vyjadrenia žalovaného v jeho písomnom podaní z 31. mája 2019 (č. I. 124 - 126), súd žalobu zamietol ako nedôvodnú argumentujúc tým, že vypovedať je právne možné len platnú nájomnú zmluvu, pričom zmluvu o nájme z 1. apríla 2008 posúdil ako absolútne neplatnú. Z potvrdenia Okresného úradu Košice - okolie zo dňa 10. marca 2014 (č. I. 21 - 23) vyplynul zápis údajov týkajúcich sa BOCÁNY, pozem. spol. Komárovce, do registra pozemkových spoločenstiev s právnou subjektivitou podľa zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Na základe žiadosti žalovaného, podanej 14. mája 2014, PPA rozhodnutím z 29. novembra 2014 (č. I. 20) schválila žiadateľovi poskytnutie podpory formou jednotnej

platby na plochu v sume 22.261,10 eura podľa nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb.

37. Citované nariadenie vlády upravuje podmienky poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, z ktorých jednou je práve jednotná platba na plochu (§ 1 ods. 1 písm. a/ nariadenia), o ktorú žiadal Poľnohospodársku platobnú agentúru žalovaný. Zmyslom príslušnej právnej úpravy je finančná podpora reálne hospodáriacim poľnohospodárom. Ustanovenie § 2 ods. 1 nariadenia zakotvuje podmienky pre priznanie jednotnej platby na plochu; pre jej priznanie musia byť splnené všetky podmienky špecifikované v písm. a/ až e/ citovaného ustanovenia a jednou z nich je obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy. V zmysle § 10 ods. 1 nariadenia, žiadateľ o priamu platbu je povinný na požiadanie platobnej agentúry riadne preukázať vlastnícky vzťah, nájomný vzťah alebo užívateľský vzťah k pôde.

38. V danej právnej veci má dovolací súd za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu o konštatovaní aktívnej vecnej legitímácie PPA je predčasné, nezohľadňujúce všetky okolnosti posudzovanej veci. V odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd vzhliada rozpor, keď odvolací súd v bode 35. rozsudku uviedol, že aktívne legitimovaným účastníkom je ten, kto plnil, v danom prípade PPA, vzápätí, v bode 36. rozsudku konštatoval, že v právnom vzťahu k žalovanému je na vydanie bezdôvodného obohatenia legitimovaná PPA, na úkor ktorej mal žalovaný získať bezdôvodné obohatenie. Dovolací súd na tomto mieste upozorňuje, že nie je možné stotožňovať pojmy „na úkor iného sa (bezdôvodne) obohatiť“ a „kto plní“. Hoci vo väčšine prípadov je ten, kto plnil (poskytol plnenie) tým, na úkor ktorého sa druhý účastník (pasívne legitimovaný subjekt) obohatil, nemusí to byť pravidlom. Ustáleným slovným spojením „na úkor niekoho alebo niečoho“ sa rozumie „na škodu, na ujmu niekoho alebo niečoho“, a teda vyjadruje, že sa niečo deje v neprospech niekoho/niečoho. Je preto nutné ustálenie toho, či PPA ako subjekt, kto plnil - vyplatil žalovanému jednotnú platbu na plochu, je zároveň aj subjektom, na úkor ktorého sa žalovaný obohatil (prijatím jednotnej platby na plochu ako jednej z foriem priamych platieb poskytovaných osobám vykonávajúcim poľnohospodársku činnosť na území Slovenskej republiky - § 1 ods. 1, 2 nariadenia vlády č. 488/2010 Z. z.).

39. Právo domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia uplatnil žalobca ako nájomca poľnohospodárskej pôdy na základe zmluvy o nájme z 1. apríla 2003, a teda svoju aktívnu legitímáciu vyvodzuje z právneho postavenia zakotveného touto zmluvou. Je nepochybné, že pre poskytnutie podpory zo strany PPA je relevantná dispozícia s pôdou z titulu vlastníckeho vzťahu, nájomného vzťahu alebo užívateľského vzťahu k pôde. A podstatným je ďalej reálne pestovanie deklarovanej plodiny na určitej, konkrétnej výmere pôdy na základe legálneho oprávnenia. Je potrebné zo strany konajúcich súdov, aby tieto okolnosti vyhodnotili, či ide o okolnosti zakladajúce právo žalobcu na podporu formou jednotnej platby na plochu, či je relevantná skutočnosť, kto o podporu požiada - či vlastník alebo nájomca, v prípade, ak o podporu požiada vlastník, ale pôdu reálne neobhospodaruje, ale ju obhospodaruje nájomca na základe nájomnej zmluvy, komu táto podpora reálne prináleží a ďalej, či je túto podporu možné/potrebné vnímať ako úžitok, ktorý bol žalobca oprávnený brať z prenajatých pozemkov ako ich nájomca v zmysle článku IV. zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy. Hoci samotný odvolací súd vo svojom predchádzajúcom, zrušujúcom rozhodnutí (č. k. 3Cob/20/2018-78 z 29. júna 2018) uložil súdu prvej inštancie posudzovať o. i. aj to, či práve časť zmluvy, z ktorej vyplýva, že úžitky je oprávnený brať nájomca (čl. IV. bod 1. veta druhá zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy), nebola dôvodom pre povinnosť žalovaného vydať žalobcovi platby získané od PPA, toto posúdenie z (t. č. už zmeneného) prvoinštančného rozsudku č. k. 8Cb/159/2016-88 zo 4. marca 2019 nevyplýva a nedoplnil ho ani súd odvolací. Otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bude potrebné skúmať aj vo svetle poslednej informácie žalovaného v jeho písomnom podaní z 31. mája 2019 (bod II. podania na č. l. 124 spisu) o absolútnej neplatnosti zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy z 1. apríla 2008, vyslovenej Okresným súdom Košice - okolie v konaní o určenie neplatnosti výpovede z nájomnej zmluvy, vedenej pod sp. zn. 7C/133/2014 (ktorú ale dovolací súd overiť nevie, nakoľko ju čerpá vyslovene len z označeného podania žalovaného, keďže s vecou súvisiaci spis 7C/133/2014 nie je súčasťou spisu predloženého najvyššiemu súdu), a teda, či žalobca pôdu mal alebo nemal v legálnej držbe, resp. či na uplatnenie práva žalobcu z bezdôvodného obohatenia má táto okolnosť vplyv.

Napokon, v novom rozhodnutí bude potrebné sa vysporiadať aj s námietkou žalovaného spočívajúcou v tvrdení, že ak by súd kvalifikoval nárok žalobcu ako dôvodný, umožnil by tým, že by sa mohli uplatňovať nároky na podporu prostredníctvom vydania bezdôvodného obohatenia bez uplatnenia nároku na PPA a posudzovania, ktorý žiadateľ spĺňa, resp. nesplňa podmienky pre poskytnutie podpory postupom podľa zákona č. 543/2007 Z. z..

40. Až sumár všetkých týchto zistení a z nich vyvedených právnych záverov môže byť podkladom pre zodpovedanie otázky významnej pre správne právne posúdenie otázky aktívnej vecnej legitímácie účastníka na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v predmetnom spore.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie, postupom podľa § 449 ods. 2 CSP zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým v zmysle § 22 písm. b) CSP je od 1. júna 2023 Mestský súd Košice ako súd príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Košiciach a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Zrušením rozsudku prvoinstančného súdu a naň nadväzujúceho zmeňujúceho rozsudku odvolacieho súdu, sa konanie dostáva do štádia, kedy súd prvej inštancie bude o predmete žaloby opakovane konať a rozhodovať v celom rozsahu; bude povinný opakovane sa vysporiadať s aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu, vrátane všetkých doterajších námietok obidvoch sporových strán, neopomenúc vyhodnotenie platieb získaných žalovaným od PPA ako platieb majúcich alebo nemajúcich povahu úžitkov z nájomnej zmluvy.

42. Podľa § 455 CSP súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Vzhľadom na zrušenie rozhodnutia o nároku na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania, dovolací súd zrušil aj súvisiace uznesenie Okresného súdu Košice - okolie č. k. 8Cb/159/2016-212 z 8. júna 2021 o výške trov konania.

43. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.